Радивој Шајтинац

ГОТСКА СТАНИЦА

ЖЕНА КОЈА ЖВАЋЕ ТАМЈАН

Њен задах, њен говор,
Њен обичај да се унесе у лице
Нагли њен осмех,
Изненадни њен плач
Ничег у томе свему
Смерног

Никакве црквене примисли
Скрушености и туге
Скакала је с једног краја на
Други крај прихватилишта
С документима у празној
Корпици брустхалтера
Између свиле и ране од ампутације
Дојке

Са слушалицама иза уха и петељком
Бубице за говор
С приштом од светла
С дисплеј расекотине
Неодвојива од слова и бројки
И бриге да је не убије холестерол

Та склоност ка мањем злу,
Смешнијем страху и глупљем чемеру
Била је невидљиви тророги поткожни
Кактус на који се жалила свима
Који су је слушали са стрпљењем

Тих ноћи зид на који смо били наслоњени
Био је исцртан љубичастим и тамноплавим крстићима
Који су

Кривом путањом, попут млаза
Или укочене дуге
Падали или се пели *из* или *ка* некој
Окреченој решетки.
Оној која се као рупичасти левак
Или лимени цвет натиче на цинкане канте
На суву садницу, колац или
Велику кваку улазних врста

Неће ме никад ослободити тих слика
Из тих прича које се у њеном гласу
Саплићу преко сакралних груменчића
Остаће ми узнемирујући дужник или
Повредљива мучитељица
Без обзира на успешну дезинфекцију
Од претераних израза, зачуђености и
Самоупропашћавања

Ако изађеш, нећеш ме моћи
Цитирати, чак и кад се сав конфузно
Истрошиш,
Да ме опишеш или инкарнираш
Нико те неће пратити, слушати, трпети
Поред себе, поред икога и ичега

Ти си мој верни сапутник
Из јаке хране
Мој мрсни хидалго, мој ловац
На круну од сала, уклети седеф шећера
Једино теби мирис моје приче
Не смета, увиђавно гробљански стојиш и слушаш
Кô свећњак или шимшир

И кад ми засузи једно око
Кад ми се велика кофа просипа одозго
Кад се сви разбеже у помоћне кутке
Заобљене просторије
Само ти си ми близак и не смета ти
Заостала јарка кап коју испљуне
Извучена игла
Или се исплази из неизбежне
Празнине у једва пробуђеној вени

Ја се шамарам и причам, шаљем из црева
Задах као миропомазање а моје
Неубедљиво здраве ћелије понашају се под кожом
Ко да су премазане ретким кречом
Сиво-белом дозидницом
По којој је званично, тако давно
Пре свачијег рођења овде
У просторији и ходницима
Обележен *пожарни пут*
Једино читко упозорење

Ни тамо на пољани, напољу,
Где рђају поцркали вагони
И љигаве шине, путничке скамије и шугаве
Пртљажне корпе,
Уз клатно станичног црева
Сисаљке за спомен-локомотиве
Ни тамо, више нема ничег
Лепшег од слабог греха и јаке хране
Шприц, својеручна умрлица и ове
Тврде напоре, мој су рецепт за велико издајство
Вечног Сунчаног здравља,
Људску верзију његове
Доступно равноправне наивне терапије
Издашности и непорецивости

У првом храму изнутрице
У другом храму ученице
У трећем храму послушнице
Као и овде толико је вишка моје слутње
И толико вишка мог гласа
Да пријатеље налазим само ако им се унесем
У несигурност
Као да им се унесем у живот и лице

Тако
Да нема потребе
Да ти смрадном јаснећом
Причам утешну причу о заборавности и дијети
Неће споља више проћи возови

Ником се никако ниђе неће одлазити

Нас ће велика решетка, овде,
Непрестано шкропити
Излечити од потребе
Да се једни другима
И окрећемо и обрађамо

Желим ти све најбоље
Не нагоним на венске нити
Ни на јестиве каменчиће

У спољној обмани
Преостали су предмети, делови, облици и делићи
Преосветљене тамнице поносне разложности
Преображена ткива, препарирани инстинкти
Пакао прописаног заједништва
И рајски улаз безнадежности
С нечитком цветном пузавицом
Око звоника или торња, бандере или
Рскавице, нечијих босих стопала и празних
Шака прободених ексерима
Звезданим одсјајима, мишјим зеницама
Ужелећеш се размаха
Тако гадљив на тамјан

А шта ако сам досегла избављење
Доспела у стање да учествујем у
Сопственом помену
Мирисна да коначно ослобађам
Сваке опасности од сласти
Да ћеш ме ти,
Још занет
Замишљањем изласка
Из овог текста, из установе
Из непрегледног и непомичног
Модрог и распетог загрљаја
Ујести
Ујести
Једини пријатељу

Занемиш од свеже горчине
Низ речи силазећи
Низ јестиво камење

ШТО НИСИ

Што ниси то што мислим
Чак ни то што ми се причињава
Што ме везује за тебе
Мојим непоузданим знаковима

Што ниси исти мук, иста празнина
Пре речи која ће да бане, пробије или блесне
Тек усуди се да из главе или душе буде споља
Пред целим телом
Да појача дах, умири руку
Збуни кичму или се шапатом
Кô паучином нахвата око ушију

Што ниси неповодљива јаснођа дрхтања
Скупљачица упорних слика из дневног самоохрабривања
И ноћног преображавања
Онај лук изнад
Колоније владара који позлаћују свако ћутање

Што ниси прихватила *ничије*
Тако издвојено, отето и објашњено
Од чијег си себичног и задиханог власништва
Преузела спољне законе, самоотровну тежњу
Казнену тајну перфекције
Што ниси прозрачнија међу ликовима и именима

Што си и ти спокојна у храмовима
Стидна и бледа сваког јутра после ноћне прељубе
Дохватљиво небесна а човеколика, и опрезна и неизвесна
С гласом у читким тамницама
Од порука и поруга и само лична у одрицању

Твоје је место зебња која држи у животу колебљивце
Или оне који се плаше оглашавања,
Показивања љубави према тајни

Што ниси до краја проказала
Пророке и обреде, јер надносила си се и
И надлетала сновишта и станишта
Делом, одломком, певом или белином
Све си законе учинила пригодним и све заклетве
Краткотрајним

Величина речи само је у теби била неосвојива
Недокучивост, ни жртве рата
Ни замке заната
Ништа се није уделило
Знању које мре
Ни сили која виче

И нас је кô све непрепричљиве
Крвави траг довео до рупе у модром леду
Тамо где сред мраза и шибља
Плаха зверка крије неопрезне младунце
Чува њихову игру од смртоносног заноса
Језик од одавајућег цвилежа
Поглед од чистог огледала

Те мутне измишљене белине
Цео тај цртеж у ком ти боравиш кô бајкино семе
Разуму и грабљивици недохватљиво
Само је наша претварајућа успаванка
За трагаче који поручују да знају где си

Могла је бити лепа, раскошно дивља
Чуварна спрам свог и свачијег другог срца
У њу смо се могли преобући
Без обзира колико би је коштао
Тај пристанак

Сад се не бисмо питали
Питка ли је вода којом отичеш
Читка ли је речца којом се казујеш

Одједном
Кô громосилна подеротина
Гласно и блештаво
Биће све јасно
Кô цветање и крварење
Наравно у одвојеној поткожној тетоважи

Из доњег света похрлиће преосетљиви
Само издалека, мравима налик,
Само потврда
Да ни гроб није гроб ако није
Осве̄ћен дуплим дном

Повезаним исходом
Да је учионица живота,
Запуштено седло висоравни
Цикали би мишеви свештеници
Да има иког у високој трави
Да се само од себе не расипа семење
И да се све тако лепо види
Спрам тешког облака
Који је сва висина

Што ниси болест која мине
Само је кратко плачна, неизбежна
Започета дрхтањем и бунилом
Оним што не воле ни врачи ни читачи

Што ниси тако опојна
У ћутању, ћутању, ћутању
Троструком присуству открића
Још далеко од слова, речце,
Својине

Чега си се стидела у свом искушењу
У туђим успоменама
Зар оне проказане *ūриче* о слабости
Све више и више си се додворавала причи
Немоћно пуста с Почетком и Крајем
Зар и Ти само да саопштиш
Песници су тихе самоубице

Закаснити у сопствени бол
А остати миран
Јер нису ни сви видици
Доступни само са узвишења
Неки су божански у нејаснoћи
И јако личе
На *ПЕСМУ*

ПИСОАР ДОБРЕ АКУСТИКЕ

Излаз је улаз
Гласови невидљиви,
Облици нечујни
Исте су мрве на поду и у џепу
А ти си једина која чучиш
Једина која се чудиш
Под тобом кô под ниском палмом
Отиче топли ћилибарски млаз
Варниче твоје зенице
Између порцелана и ногавица

Одоздо се чини да
Отисци и мрље могу пасти кô
Прах с глатке површине и да се
Догађаји дешавају, слажу као нанос одозго

Та смеса
Воде, крви и сперме
Церекајући одсјај стрмих зидних валова
Споро и хитро, пролазно и једва достижно
Одсутношћу примата
Неугледном а неизбежном рутином
Овде се дневни живот одужује
Врлом свратишту
Стењање и ћутање, тајанство
Умишљене неудобности
Призивајуће капље
Чак олакшавајући млаз

Докони феноменолози
Сваштари бесмисла, принудни, вољни
Посетиоци отети
Од замишљености

Оданде, кô из грма бесцветне перунике
Зурила си у историју кô у збирку
Неодложних, рефлексних и неиздрживих грчева
И тек покоји прокријумчарени
Кадар пакленог сладострашћа
Кô с оним скоро дечјим лицем
Које узалуд очима колута

Тражећи спас од уда између образа
Сузе кô да грло плаче
Писак и грч
Још један наук о власти
Присутних и живих стојећки

Али и мимо бубрега, бешика
Напона и урина
Овде су нестајали
Последњи
Бегунци од рације и мобилизације,
Крвави барјактари и
Носиоци транспарената, истобојни гутачи стакла
Крадљивци бицикала из чистог реализма
Браћа сеоских цвећарки
Колеге с мрачног посла
Кретени светле будућности

Све је титрало изнад обилне пене хлора
И крпа, брисача и нерашчешљаних чистачица
Њихових прича о деци и Богу

Сијају, сијају
Смрде и крепе
Нагоне сузе радоснице
Оскудне метафоре свих клозета света

Одар окрасталог акрепа
Прекривен неопегланим сагом од шалитре
Chernobil hotel relax devastion
Или шкриљац који певуши, греје и чешка
Тамо код станице метроа на путу
За Пинакотеку *München underground*

Излечиће се свет од таквих као што си ти
И та буквалност преосетљиве опсервације
Штрчаће и у најслободнијем стиху
Кô крин, путир, зумбул
У свакој клозетској инкантацији

Чује се, чује, све се чује

Одјекује као да понавља и утврђује
Незамисливи *врели смеш̄* сенки

Слегнут од зида до зида
Чује се свака шифра петинга
Слуз, набор,
Ситне месингане кошчице рајсфершлуса
И тајна молитва
И гласни прдеж

Али кô твоје ћутање
Ништа.
Оно је кристални тајац међу капима
Блесак му је чиста језа
Кô страх од коначног одговора

Чује се, чује, све се чује
Тако
Да ӣу ни уши не ӣомажу

И те мрље из разбијених ноздрва и аркада
И едиција ласцивних дозидница
И прецењено сакрализована анонимна
Инвенција
И степениште којим се успиње и силази
Исполирани краци и хромиране
Чекиње
Сваки свитак исписан говњивом монотипијом
Сливајући *bizzare*, неупоредив, увредљиво асоцијативно
Банално уздигнут из таквог положаја у ком си ти
Једина која чучиш и која се чудиш

Реци поезији да баналност која асоцира
Заудара јаче од реторичне претенциозности
То је тако, то је класна борба
Излазећи из чучња помислићеш
На спонтану бајку о уздизању
Таква, у ствари, ни женско ни мушко
Преозбиљна међу ситним мукама, инспирисана
Храмом свежртвујућег прихватања

Ти распевана међу усправнима
Сабијена под двоножнима
Жељна знака и исказа
Проходна, прекорачива
Пошкропљена

НАЋИ ИМЕ ЗА ПРОВАЛИЈУ

Ugliness is beauty
Boris Ryzhy

У пукотину, у бездан бацила је
Крвави тампон
С олакшањем, прихватила уредним ноктима
Знојавом шаком управљаче свог
Трамваја
Шоферка с именом из ледене бајке

И пратећи је дуж линије
Од фабричке болнице до пионирског парка
Следимо велике прозоре

Нашу децу они и даље снимају кроз те мрље
И музге, скорелу чађ, дим и издркотину
Наша деца и старци,
На тим сликама
Убедљиви кô предсмртници, пред сан или клање, свеједно
Изгубљених погледа иза тих завеса од пљувачке
Блесаво спокојни што седе и смрде

Њихов је *reality* пун јонизатора,
аспиратора, допа и тетрапака
Малих пластичних боца непознате изворске воде,
Вафла од свежих корала,
Похованих банана, ананаса у дрхтурећим
Коцкицама пихтије, шарено чајниз зрневље, од меса, осмеха и љуте паприке,
Цика, кетеринг, петинг и мехурићи,
Сити чоколадни трачеви и предлози за
Светску досаду

Наши су старци котрљајуће ругобе, монструми
Погане издржљивости, увек у саплитању преко
Исколаченог погледа и поиспадалих вештачких вилица

Па све то још с плакатима
За смотру, митинг, систематски преглед
Степеништем с увојцима црне и масне паучине,
Интервју
Клозетарке-слободарке са нарцисима у
Опараном зембиљу,

Препознатљиво пиће
И пиће које све препознаје
И свакоī

Пси који имитирају људско потуцање
Песници самоубице, распорени
Кентаури-кантаутори
Филмови о сликовитој јави
Песме о бољем болу, слике о потребнијем гађењу

То се и даље продаје, предаје

Све је у знаку те неизбежне и неодложне стрмине
Она језа непрегледне вертикале, поплаве у души народа
Провалија која треба да добије име
Она између ропства и комунизма
Болести Истине у историји обећања
Омчасти чвор црвене мараме око дечјег врата
И сузе радоснице

Извоз увоз отровних узајамности
Размена play-station зала

Кварење неизвесних сањарија
И извесних околности

Тек, ево, опет светиљка код смрадног улаза
Светиљка увек сликана тако
Да све у сенци смрди а све у светлу крвари

Било теме, рука, глава или псето
Огледнута у звезди из баре
Тампон који је избацила током вожње
Возачица трамваја на линији фабричка клиника – пионирски парк

Све у свему,
Свуда оне агонички отворене очи
Давно некорисне за гледање
А тако прецизно нацртане
Кистом за огреботине по скупом мермеру
На гробљу младих телохранитеља
Ctoun city скупих мртвака
Са силиконским нарикачама
С прстењима на пупку и клиторису

Све да зацакли у обрушавању
Само да се нађе име за ово излагање дрхтавице
Име за оно између ропства и комунизма
За провалију која заједно са падајућима плаче
Позира кроз прљава трамвајска стакла, пише песме
И
Одлази